

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 sierpnia 2021 roku, Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w sprawie z powództwa (...) Bank (...) spółki akcyjnej z siedzibą w K. przeciwko M. K. (1) o zapłatę oraz z powództwa wzajemnego M. K. (1) przeciwko (...) Bank (...) Spółce akcyjnej z siedzibą w K. o zapłatę:

I. z powództwa głównego:

1. oddalił powództwo;
2. zasądził od (...) Bank (...) spółki akcyjnej z siedzibą w K. na rzecz M. K. (1) kwoty 6 417 zł oraz 167,40 CHF tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. nakazał pobrać od (...) Bank (...) spółki akcyjnej z siedzibą w K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi kwotę 943,40 zł tytułem kosztów sądowych;

II. z powództwa wzajemnego:

1. oddalił powództwo jako przedwczesne;
2. zasądził od M. K. (1) na rzecz (...) Bank (...) spółki akcyjnej z siedzibą w K. kwotę 5 400 zł tytułem zwrotu kosztów procesu z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany (powód wzajemny) co do części rozstrzygającej o powództwie wzajemnym tj. pkt II w całości. Zaskarżonemu orzeczeniu apelujący zarzucił:

- naruszenie przepisów prawa materialnego:

1. art. 410 § 2 k.c. przez:

a) jego niezastosowanie w sytuacji, w której M. K. (1) nigdy nie był zobowiązany do zapłaty na rzecz (...) Banku (...) S.A., świadczenia wyegzekwowane od M. K. (1) były nienależne (condictio indebiti), a jako takie podlegają zwrotowi na rzecz M. K. (1), co doprowadziło do nieuzasadnionego oddalenia powództwa wzajemnego;

b) uznanie, że w niniejszej sprawie nie odpadła podstawa świadczenia (condictio causa finita), w sytuacji gdy skuteczne zaskarżenie nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym spowodowało utratę jego mocy, a tym samym definitywny upadek tytułu wykonawczego, na podstawie którego była prowadzona egzekucja przeciwko M. K. (1) z wniosku (...) Banku (...) S.A.;

2. art. 455 k.c. przez uznanie, że roszczenie M. K. (1) mogło stać się wymagalne dopiero po prawomocnym zakończeniu sporu sądowego co do istnienia wierzytelności (...) Banku (...) S.A., w sytuacji gdy świadczenie stało się wymagalne najpóźniej z chwilą wezwania dłużnika do zapłaty, zaś przyjęcie odmiennego stanowiska prowadziło do umożliwienia (...) Bankowi (...) S.A. długoterminowego nieodpłatnego korzystania z środków pieniężnych nienależnie uzyskanych kosztem M. K. (1);

- naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy tj.:

3. art. 233 § 1 k.p.c. przez nienależytą ocenę zgromadzonego w sprawie materiału procesowego prowadzącego do wadliwych ustaleń faktycznych, w zakresie, w jakim Sąd I instancji ustalił, że pozwany wzajemnie Bank miał prawo przypuszczać, że podaje w pozwie prawidłowy adres M. K. (1) i nie działał z zamiarem jego pokrzywdzenia, zakładając,

że pozywa swego dłużnika, a tym samym, że nie zostały spełnione przesłanki odpowiedzialności deliktowej pozwanego wzajemnie, w sytuacji gdy:

a) z zawiadomienia z 1.02.2018 r. kierowanego do (...) Banku (...) S.A. i załączonej kopii decyzji Prezydenta (...) W. z 8.12.2017 r. wynika, że M. K. (1) zamieszkiwał w Ł. przy ul. (...), a nie w W. przy ul. (...), który to adres powód wskazał w pozwie, a nadto, że dowód osobisty, którym posłużono się do zaciągnięcia pożyczki został wydany bezprawnie innej osobie niż M. K. (1), a tym samym, że to nie M. K. (1) zaciągnął pożyczkę w (...) Banku (...) S.A., co było okolicznością wiadomą (...) Bankowi (...) S.A. na moment wytoczenia powództwa;

b) (...) Bank (...) był stroną postępowania karnego prowadzonego w Prokuraturze Rejonowej W.-Ż. w W. o sygn. akt: PR 4 Ds. 51.2018 i wiedział o toczącym się postępowaniu, które zakończyło się 21.09.2018 r. umorzeniem z uwagi na niewykrycie sprawcy przestępstwa, który bezprawnie posługiwał się danymi M. K. (1) i na jego dane zaciągnął pożyczkę w (...) Banku (...) S.A., co było okolicznością wiadomą powodowemu bankowi; co doprowadziło do wyciągnięcia błędnych wniosków o braku odpowiedzialności deliktowej pozwanego wzajemnie banku na podstawie art. 415 i 416 k.c. w zw. z art. 430 k.c.;

4. art. 317 § 1 i 2 k.p.c. przez niewydanie wyroku częściowego oddalającego powództwo główne (...) Banku (...) S.A. i niewstrzymanie się z orzeczeniem co do powództwa wzajemnego do czasu uprawomocnienia się wyroku częściowego, w sytuacji gdy Sąd I instancji uznał powództwo wzajemne za przedwczesne, a wydanie wyroku częściowego było racjonalne z perspektywy ekonomiki postępowania i pozwoliłoby na udzielenie efektywnej ochrony prawnej podmiotowi na to zasługującemu;

5. art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 9 ust. 6 ustawy z 4.07.2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 1469) przez zasądzenie odsetek od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego wzajemnie, w sytuacji gdy w niniejszym postępowaniu wszczętym przed 7.11.2019 r. art. 98 § 1 k.p.c. nie mógł znaleźć zastosowania;

6. art. 98 § 1 k.p.c. i art. 102 k.p.c. przez zasądzenie od powoda wzajemnego na rzecz pozwanego wzajemnego zwrotu kosztów postępowania w sytuacji, gdy wobec ustalenia, że M. K. (1) nigdy nie był zobowiązany do świadczenia na rzecz (...) Banku (...) S.A., a jego powództwo wzajemne było przedwczesne, rozstrzygnięcie takie stoi w sprzeczności z zasadami słuszności.

Wobec powyższego skarżący wniósł o

- rozpoznanie niniejszej apelacji na rozprawie;
- zmianę zaskarżonego wyroku zgodnie z art. 386 § 1 k.p.c. w ten sposób, by:
 - a) w pkt II ppkt 1 zasądzić od (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w K. na rzecz M. K. (1) kwotę 63 984,07 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 21 lutego 2020 r. do dnia zapłaty;
 - b) w pkt II ppkt 2 zasądzić od (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w K. na rzecz M. K. (1) kwotę 6 400 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 5 400 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego;
- zasądzenie od (...) Banku (...) z siedzibą w K. na rzecz M. K. (1) zwrotu kosztów postępowania drugoinstancyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych;
- ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w pkt II i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji z uwagi na nierozpoznanie istoty sprawy.

W odpowiedzi na apelację powód (pozwany wzajemnie) (...) Bank (...) S.A. wniósł o oddalenie apelacji jako oczywiście bezzasadnej oraz zasądzenie od pozwanego M. K. (1) na rzecz powoda (...) Banku (...) S.A. zwrotu kosztów postępowania przed Sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy poczynił dodatkowo następujące ustalenia faktyczne:

W piśmie z dnia 2 lutego 2018 roku, w którym M. K. (1) powiadomił (...) Bank (...) S.A. o możliwości popełnienia przestępstwa na jego szkodę, wskazał również swój adres zamieszkania tj. ul. (...) w Ł..

(zawiadomienie k. 108)

Z powyższym pismem zapoznali się pracownicy Banku – na skutek jego złożenia do pełnomocnika M. K. (1) zostały wysłane 4 pisma z Centrum (...) w ramach prowadzonej korespondencji pomiędzy stronami. Pisma te były kierowane na adres pełnomocnika M. K. (1).

(pisma k. 109-110)

Pomimo faktu, iż powód posiadał aktualny adres M. K. (1) od lutego 2018 roku w pozwie złożonym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie w dniu 9 sierpnia 2019 roku został wskazany inny adres niż znany już od roku powodowi rzeczywisty adres zamieszkania pozwanego M. K. (1). Wskazany w pozwie adres wynikał z umowy stanowiącej podstawę żądania Banku, co do której pozwany informował Bank w lutym 2018 roku, iż jej nie zawierał, a dane w niej zawarte zostały wskazane przez osobę podszywającą się pod M. K. (1). Także przedsądowe wezwanie do zapłaty zostały wysłane w marcu 2019 roku na adres wynikający z umowy, a nie na adres który później wskazał pozwany w piśmie złożonym do Banku.

(pozew k. 3-4, wezwanie do zapłaty k. 57, zawiadomienie k. 108)

W dniu 24 września 2019 roku w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie został wydany nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym pod sygnaturą VI Nc-e (...) w którym nakazano pozwanemu M. K. (1) aby zapłacił powodowi (...) Bankowi (...) S.A. z siedzibą w K. kwotę 51 283,23 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwot 44 509,28 zł, 816,38 zł, 2096 zł, 3861,57 zł od dnia 9 sierpnia 2019 roku do dnia zapłaty.

(nakaz zapłaty k. 6)

Korespondencja sądowa z odpisem nakazu zapłaty została wysłana do pozwanego na adres zawarty w umowie. Przesyłka ta została zwrócona Sądowi po awizacji i pozostawiona ze skutkiem doręczenia w trybie art. 139 § 1 k.p.c.

(dowód doręczenia k. 6v, zarządzenie k. 7)

W dniu 27 listopada 2019 roku powyższemu nakazowi zapłaty Sąd Rejonowy Lublin-Z. w L. na wniosek powoda nadał klauzulę wykonalności.

(postanowienie k. 8v)

Na podstawie powyższego tytułu wykonawczego Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Mokotowa w W. M. K. (2) prowadził przeciwko M. K. (1) egzekucję bankową w sprawie o sygn. akt Km 1387/19. W ramach egzekucji ściągnięto od M. K. (1) łącznie kwotę 64 381,45 zł. Komornik Sądowy zwrócił jednak M. K. (1) kwotę 207,72 zł w dniu 9 stycznia 2012 roku kwotę 189,66 zł w dniu 18 marca 2020 r., co oznaczało, iż ostatecznie w niniejszej sprawie nie zostało zwrócona M. K. (1) kwota 63 984,07 zł.

(wezwanie do zapłaty k. 116, postanowienie k. 117, potwierdzenia przelewu i zajęcia k. 121-123)

Pismem doręczonym pozwanemu Bankowi w dniu 20 lutego 2020 roku powód wzajemny M. K. (1) wezwał do zwrotu kwoty 64 173,73 wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia następującego po dniu otrzymania tego pisma wskazując m. in. jako podstawę żądania art. 415, 416 i 430 k.c.

(pismo k. 124, dowód nadania i doręczenia k. 125)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna i jako taka skutkowałą zmianą zaskarżonego orzeczenia, choć nie wszystkie podniesione w niej argumenty są zasadne.

Sąd Okręgowy zasadniczo podziela poczynione przez Sąd I instancji ustalenia, a w konsekwencji przyjmuje je za swoje, z tym zastrzeżeniem, iż:

- nie zgadza się z wnioskiem Sądu I instancji sformułowanym już na etapie rozważań prawnych, iż Bank miał prawo przypuszczać, iż składając pozew inicjuje go wobec prawidłowo oznaczonej osoby,
- dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy koniecznym było ich dalsze uzupełnienie, co też Sąd Okręgowy powyżej uczynił, a ustalenia zostały oparte na dowodach, których wiarygodność nie budziła jakichkolwiek wątpliwości stron.

Należy bowiem wskazać, iż art. 382 k.p.c., nakłada na sąd II instancji obowiązek rozważenia na nowo całego zebranego w sprawie materiału oraz dokonania własnej, samodzielnej i swobodnej oceny, w tym oceny zgromadzonych dowodów (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17.04.1998r., II CKN 704/97, L.). Sąd II instancji nie ogranicza się zatem tylko do kontroli orzeczenia Sądu I instancji, lecz bada ponownie całą sprawę, a rozważając wyniki postępowania przed Sądem I instancji, władny jest ocenić je samoistnie. Postępowanie apelacyjne jest przedłużeniem procesu przeprowadzonego przez pierwszą instancję, co oznacza, że nie toczy się on na nowo. Trzeba też pamiętać, że kognicja sądu odwoławczego obejmuje "rozpoznanie sprawy" (a nie tylko środka odwoławczego) i to w taki sposób, w jaki mógł i powinien uczynić to sąd pierwszej instancji (vide: uchwała Sądu Najwyższego 7 sędziów - zasada prawna – z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, Lex nr 341125). W konstrukcji prawnej rozpoznawania sprawy przez Sąd II instancji w wyniku wniesienia apelacji przez stronę lub strony postępowania, w polskiej procedurze cywilnej chodzi o skontrolowanie prawidłowości rozstrzygnięcia sprawy przez sąd pierwszej instancji i, jeżeli to potrzebne, przeprowadzenie pełnego postępowania dowodowego, a następnie wydanie orzeczenia merytorycznego. Bacząc zatem na charakter postępowania apelacyjnego, które wprawdzie jest postępowaniem odwoławczym i kontrolnym, to jednak zachowuje charakter postępowania rozpoznawczego, Sąd Okręgowy ponownie więc ocenił zebrane w toku postępowania dowody, uznając przy tym, że były podstawy do uzupełniania postępowania dowodowego w świetle podnoszonej przez skarżącego odpowiedzialności deliktowej Banku.

Tak uzupełniony stan faktyczny pozwalał Sądowi Okręgowemu odnieść się do podniesionego przez skarżącego zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Przepis ten wyznacza ramy dla sądu w zakresie oceny wiarygodności i mocy dowodów, która winna być dokonana na podstawie wszechstronnego rozważania całego zebranego materiału dowodowego, zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Wyrażona w art. 233 k.p.c. zasada swobodnej oceny dowodów pozwala bowiem sądowi ocenić wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego. Owo wszechstronne rozważenie materiału dowodowego nie oznacza jednak dowolności – ocena dowodów w ramach przywołanej wyżej zasady jest zakreślona wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (komentarz do art. 233 k.p.c. dr. T. Demendeckiego, publ. Lex 2014).

W przedmiotowej sprawie Sąd I instancji naruszył powyższą zasadę przyjmując, iż (...) Bank (...) S.A. mógł przypuszczać, że podaje w pozwie prawidłowy adres M. K. (1) – stoi to w jawnej sprzeczności z dowodami przeprowadzonymi w sprawie. Do akt sprawy przedłożone bowiem zostało zawiadomienie z dnia 1 lutego 2018 r., kierowane do (...) Banku (...) S.A. oraz kopia decyzji Prezydenta (...) W. z dnia 8 grudnia 2017 r., z których to wynika, gdzie rzeczywiście zamieszkiwał M. K. (1), nadto Bank posiadał informację, że dowód osobisty, którym

posłużono się do zaciągnięcia pożyczki, został wydany bezprawnie innej osobie. Mając na względzie, iż Bank na skutek powyższego zawiadomienia prowadził korespondencję z pełnomocnikiem M. K. (1), to jest niewątpliwie, iż zapoznał się z niniejszym pismem – winien więc i odnotować aktualny adres M. K. (1), niezależnie od wskazanego w umowie. Tym samym brak jest podstaw do przyjęcia, iż Bank rok później przy składaniu pozwu mógł przypuszczać, iż M. K. (1) mieszka w W., jeśli w piśmie do Banku z lutego 2018 roku M. K. (1) wskazał, że mieszka w Ł. – wnioskowanie Sądu I instancji w sposób oczywisty i rażąco naruszało zasadę swobodnej oceny dowodów.

Zmiana powyższych ustaleń w tym zakresie niewątpliwie wpływa też i na ocenę prawidłowości zastosowania przez Sąd I instancji przepisów prawa materialnego – winna ona bowiem uwzględniać okoliczność, iż Bank w niniejszej sprawie uzyskał tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 24 września 2019 roku o sygn. akt VI Nc-e 1555049/19 opatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem tegoż Sądu z dnia 27 listopada 2019 roku tylko i wyłącznie z tej przyczyny, iż wbrew obowiązkowi zawartemu w art. 126 § 2 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 187 § 1 k.p.c. podał adres, pod którym pozwany (powód wzajemny) M. K. (3) nigdy nie zamieszkiwał.

W przedmiotowej sprawie powód wzajemny M. K. (1) już w pozwie wskazywał na możliwość zakwalifikowania przywołanej przez niego sytuacji faktycznej do dwóch podstaw prawnych – z art. 410 § 2 k.c. (świadczenie nienależne) oraz z art. 415, 416 i 430 k.c. (odpowiedzialność deliktowa), obie te podstawy prawne były też przedmiotem rozważań Sądu I instancji. Należy zaś zauważyć, iż wybór i zastosowanie właściwej adekwatnej do roszczenia powoda i wskazanej przez niego podstawy faktycznej - normy prawa materialnego, stanowiącej podstawę prawną rozstrzygnięcia należy w myśl zasady *iura novit curia* wyłącznie do sądu, tak, by zapewnić powodowi należytą ochronę prawną zgodnie z rzeczywistym stanem rzeczy. Dotyczy to też sytuacji zakwalifikowania powołanej podstawy faktycznej według różnych podstaw prawnych, co nakłada na Sąd obowiązek ich rozważenia i zastosowania jednej z nich, nawet odmiennej od wskazanej przez powoda, a wykonanie tego obowiązku, również przez sąd drugiej instancji nie narusza art. 321 § 1 k.p.c., który stanowi o zakazie wyrokowania ponad żądanie (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 28 lutego 2002 r., III CKN 182/01, z dnia 18 lipca 2019 r., I CSK 334/18). Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, iż pomimo różnic w zakresie odpowiedzialności z tytułu korzyści uzyskanej bez podstawy prawnej i z tytułu odpowiedzialności deliktowej możliwym jest takie sformułowanie żądania oraz określenie podstawy faktycznej, że odpowiada zarówno normom regulującym odpowiedzialność z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia, jak i z tytułu czynów niedozwolonych i pozostawia w gestii Sądu wybór podstawy prawnej roszczenia bez konieczności zobowiązania powoda do dokonania wyboru (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2017 r., V CSK 119/17).

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, iż dokonane przez Sąd Okręgowy ustalenia faktyczne w sposób nie budzący wątpliwości wskazują na odpowiedzialność (...) Banku (...) S.A. w stosunku do M. K. (1) na zasadzie winy opartej na art. 415, 416 i 430 k.c.. Oznacza to, że Bank ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną wskutek zawinionego działania lub zaniechania zarówno swojego (tzw. wina organizacyjna), jak i zatrudnionego w nim personelu (tzw. wina zastępcza). W pierwszym przypadku odpowiedzialność odszkodowawcza będzie wynikała z niewłaściwej (...) Banku i jego nienależytego funkcjonowania jako całości, w tym np. z zaniedbań związanych z prawidłowym odnotowaniem w systemie adresu zamieszkania wskazanego przez M. K. (1). Bank będzie wówczas ponosił odpowiedzialność na podstawie art. 415 k.c. lub ewentualnie art. 416 k.c. W drugim przypadku, tj. w sytuacji gdy szkoda M. K. (1) wynika z zawinionego zachowania personelu, podstawą odpowiedzialności jest art. 430 k.c., zgodnie z którym kto na własny rachunek powierza wykonanie czynności osobie, która przy wykonywaniu tej czynności podlega jego kierownictwu i ma obowiązek stosować się do jego wskazówek, ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną z winy tej osoby przy wykonywaniu powierzonej jej czynności. Bez względu jednak na przyjętą w niniejszej sprawie podstawę odpowiedzialności Banku uwzględnienie roszczenia powoda wzajemnego zależało od wykazania łącznego wystąpienia następujących przesłanek: szkody, zawinionego zachowania pozwanego oraz adekwatnego związku przyczynowego między tym zachowaniem a szkodą.

Przesłanką odpowiedzialności na podstawie przepisu art. 415 k.c. jest w pierwszej kolejności bezprawność działania lub zaniechania sprawcy, rozumiana jako naruszenie przepisów prawa lub zasad współżycia społecznego. Chodzi przy tym o naruszenie norm powszechnie obowiązujących, jako reguł postępowania wyznaczonych przez nakazy i zakazy wynikające z norm prawa pozytywnego w szczególności prawa cywilnego, karnego administracyjnego, bankowego

itp. W przedmiotowej sprawie Bank niewątpliwie takie normy naruszył wskazując niewłaściwy adres zamieszkania M. K. (1) w pozwie złożonym w dniu 9 sierpnia 2019 roku do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie, mimo, iż treść art. 126 § 2 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 187 § 1 k.p.c. obligowała go do prawidłowego oznaczenia miejsca zamieszkania pozwanego. Jako, że Bank posiadał wiedzę o aktualnym wówczas adresie zamieszkania M. K. (1), został o nim bowiem poinformowany w piśmie M. K. (1) z dnia 1 lutego 2018 roku, to jego zachowanie miało niewątpliwie charakter zawiniony. Dodać przy tym należy, że w przypadku przyjęcia, że odpowiedzialność pozwanego Banku w sposób nie budzący wątpliwości wynika z zawinonego działania osób mu podległych, to za wystarczające należało przyjąć wykazanie tzw. winy anonimowej ("bezimiennej") – nie ma więc racji Sąd I instancji, iż w takiej sytuacji jest konieczne ustalenie, który z pracowników Banku bądź osób mu podlegających wyrządził szkodę wskutek swojego zawinonego zachowania. Kwestia ta nie ma znaczenia, gdyż w przypadku winy anonimowej wystarczające jest ustalenie, że da się określić ją jako winę należąca do grona podwładnych Banku. Konstrukcja winy anonimowej może być uznana za specyficznego typu domniemanie faktyczne, które prowadzi de facto do wyłączenia z katalogu przesłanek odpowiedzialności winy sprawcy szkody w znaczeniu subiektywnym, gdyż winy tej w danej sytuacji nie sposób ustalić ze względu na brak możliwości określenia podmiotu, któremu taką winę można przypisać. Wina anonimowa pozwala jednak uznać winę określonej jednostki organizacyjnej na podstawie ustaleń niewłaściwego postępowania bliżej niezidentyfikowanych osób fizycznych, działających w danej strukturze. Nie jest więc konieczne identyfikowanie osób, które dopuściły się zaniedbań, realizując swoje czynności. Wystarczy ustalić, że z pewnością należą do tej grupy osób, której powierzono wykonanie czynności, tak jak ma to miejsce w przedmiotowej sprawie – wskazanie nieprawidłowego adresu zamieszkania M. K. (1) niewątpliwie bowiem obciążało osoby podlegające Bankowi i było skutkiem ich niedbalstwa.

Nie ulega przy tym wątpliwości, iż to zaniedbanie Banku w postaci wskazania aktualnego adresu zamieszkania M. K. (1) spowodowało, iż odpis nakazu zapłaty został uznany za doręczony w trybie art. 139 § 1 k.p.c., iż M. K. (1) nie podjął niezwłocznie obrony w tej sprawie, iż nakazowi zapłaty wydanemu przez Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie w elektronicznym postępowaniu upominawczym pod sygnaturą VI-Nc-e (...) została nadana klauzula wykonalności, a w konsekwencji doszło do postępowania egzekucyjnego przeciwko powodowi wzajemnemu i zajęcia w ramach postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy M. w W. M. K. (2) w sprawie Km 1387/19 kwoty 64 381,45 zł należącej do M. K. (1). Istnieje więc związek przyczynowy między zawinionym zachowaniem pozwanego a powstałą szkodą, którą w tym przypadku jest zajęcie M. K. (1) w/w kwoty. Należy jednak zauważyć, iż w tym przypadku szkoda została po części naprawiona na skutek działań podjętych przez Komornika – zwrócił on bowiem M. K. (1) w dniu 9 stycznia 2020 roku kwotę 207,72 zł, a w dniu 18 marca 2020 r kwotę 189,66 zł, co oznacza, że szkoda deliktowa nie została naprawiona w wysokości 63 984,07 zł. Tym samym żądanie powoda wzajemnego o zwrot tej kwoty w oparciu o w/w przepis należy uznać za w pełni zasadne.

Powyższa konstatacja zwalnia Sąd Okręgowy z konieczności podjęcia rozważań w przedmiocie odpowiedzialności pozwanego w oparciu o art. 410 § 2 k.c. i ustosunkowania się do zarzutów apelującego odnoszących się do odpowiedzialności na tej podstawie oraz do wskazanych w apelacji zarzutów naruszenia art. 455 k.c. i art. 317 § 1 i 2 k.p.c. związanych w apelacji z tą odpowiedzialnością.

Wobec powyższego, w oparciu o art. 386 § 1 k.p.c., należało zmienić wyrok Sądu I instancji w zakresie pkt II w ten sposób, że zasądzić od (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. na rzecz M. K. (1) kwotę 63 984,07 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 21 lutego 2020 roku do dnia zapłaty. O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. mając na względzie wezwanie pozwanego Banku do naprawienia szkody pismem doręczonym pozwanemu Bankowi w dniu 20 lutego 2020 roku.

Zmiana orzeczenia Sądu I instancji w zakresie powództwa wzajemnego skutkowałą koniecznością zmiany rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu. Ostateczne rozstrzygnięcie oznacza bowiem, że to powód wygrał proces w zakresie powództwa wzajemnego w całości, zatem to na pozwanym – zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 § 1 k.p.c.) – ciąży obowiązek poniesienia kosztów procesu. W związku z tym, zmieniając zaskarżony wyrok zasądzono od pozwanego na rzecz powoda 6 400 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, na którą to składają się koszty zastępstwa prawnego w I instancji w wysokości 5 400 zł ustalone na podstawie § 2 pkt 6

rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.) oraz wniesiona przez powoda opłata od pozwu w wysokości 1000 zł.

Z uwagi na fakt, że apelacja strony powodowej okazała się w pełni zasadna, na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w punkcie II. wyroku zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3 700,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym, na którą to składa się opłata od apelacji w wysokości 1000 zł oraz koszty zastępstwa prawnego powoda za II instancję w wysokości 2700,00 zł. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego profesjonalnego pełnomocnika ustalono zaś w oparciu o § 2 pkt 6 oraz § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.)